

TEMATICA ȘI BIBLIOGRAFIA

examenului de admitere la doctorat din sesiunile iulie/septembrie 2023

Tematică

1. Reveniri ale istoriei literare în câmpul cercetării actuale:

a. poetica istorică, între istoria ideologiilor și istoria mentalităților; b. articulații istorice ale literaturii; c. obiectul impur al istoriei literare (ex.: romantismul, mișcările avangardiste); d. literatură și ideologie, contextualizarea politică a literaturii; e. sfârșitul marilor istorii (literare) și redescoperirea evenimentialității fenomenului literar; f. poetica istorică în istoria mentalităților: deschideri interdisciplinare ale cercetărilor actuale (vizualitate, performativitate, noile medii electronice ale artei); g. arhivele istoriei literare (patrimonializarea unor fonduri de manuscrise moderne, la propunerea candidatului; ediții filologice de manuscrise inedite, cu studiu introductiv, aparat critic etc.).

2. Practici ale lecturii și dileme teoretice în critica poststructuralistă:

a. relația critică, interpretul și cercul său; b. criza raționalității contemporane și strategiile criticii literare în figurarea propriului act; c. „rezistențe la lectură”: textul, contextul, autorul, cititorul; d. de la interpretarea fără frontiere, la aporiile interpretării în critica actuală; e. „noile practici sunt demoni vechi”: pasișă, clișeu, intertextul; f. „reîncărcarea eticii”: referința, rescrierea, recitirea, receptarea; g. „cine ce citește?”: practici de lectură, aspecte de circulație a cărții și istoria bibliotecilor private din România.

3. Geografii literare românești:

a. scriitori – călători (exil, călătorie, biografie) în secolele 19 și 20; b. imaginarea călătoriei în literatura română a secolelor 19 și 20 (studii tematice, motivice și retorice); c. geografia patriei și tema patriotică în literatura română contemporană; d. geografii literare – geografii lirice: conceptualizări posibile.

Bibliografie:

1. Ioana Bot, *Sensuri ale perfecțiunii*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2006
2. Ioana Bot, *Eminescu explicat fratelui meu*, București, Art, 2012
3. Antoine Compagnon, *Le démon de la théorie*, Paris, Seuil, 1998 (tr. rom. *Demonul teoriei*, Cluj, Echinox, 2007)
4. Paul Cornea, *Interpretare și raționalitate*, Iași, Polirom, 2006
5. Alex Drace-Francis, *Geneza culturii române moderne. Instituțiile scrisului și dezvoltarea identității naționale*, Iași, Polirom, 2016.
6. Wolfgang Iser, *The Act of Reading: A Theory of Aesthetic Response*. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1978 (tr. rom. *Actul lecturii*, Pitești, Paralela 45, 2006)
7. Laurent Jenny, *La parole singulière*, Paris, Belin, 1990 (tr. rom. *Rostirea singulară*, București, Univers, 1999)
8. Wolf Lepenies, *Ce este un intelectual european?*, tr. rom de G. Sandu, București, Curtea Veche, 2012.
9. Alberto Manguel, *A History of Reading*, Toronto, Alfred Knopf, 1996 (sau orice altă ediție sau traducere)

10. J. Hillis Miller, *The Ethics of Reading*, Columbia University Press, 1987 (tr. rom. *Etica lecturii*, București, Art, 2007)
11. Franco Moretti, *Grafice, hărți, arbori. Literatura văzută de departe*, București, Tact, 2016.
12. Virgil Nemoianu, *The Taming of Romanticism*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. – Londra, 1984 (tr. rom. *Îmblinzirea romantismului. Literatura europeană în epoca Biedermeier*, București, Minerva, 1998)
13. Ioana Em. Petrescu, *Studii eminesciene*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2009.
14. Jean Starobinski, *La relation critique* (Ile édition, augmentée), Paris, Gallimard, 2001 (tr. rom. a primei ediții, *Relația critică*, București, Univers, 1974)
15. Adrian Tudurachi, *Fabrica de geniu. Nașterea unei mitologii a productivității literare în cultura română (1825 – 1875)*, Iași, Institutul European, 2016.

Examen:

- a. **Probă scrisă**, pe baza tematicii și bibliografiei indicate aici; candidații vor prezenta, fiecare, profesorului, la începutul probei, o listă de 5 titluri din lista de mai sus, pe care le-au studiat pentru acest examen. Proba durează 2 ore.
- b. **Probă orală**: fiecare candidat va prezenta un proiect de cercetare (max. 5 pagini standard, cu adnotarea bibliografiei consultate), care 1. se va încadra în orizontul tematic de mai sus, 2. se va aplica îndeosebi literaturii române (comparatismul nu este exclus), 3. va fi motivat explicit de candidat (insistându-se asupra noutății temei, interesului în specialitate, fezabilității cercetării în cadrul studiilor doctorale). **Proiectul de cercetare se va depune în dosarul înscrierii la admitere și va fi discutat de comisie în cadrul probei orale.**

Cele două probe vor avea loc în aceeași zi.

Coordonate de contact:

Prof. Ioana Bican, Facultatea de Litere, UBB, str. Horea nr. 31, Cluj-Napoca, cab. 121, ioana.bican@ubbcluj.ro

Ioana Bican